

แผนการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ปฐมวัย

สาระที่ควรเรียนรู้ สพฐ บุคคลและสถานที่รอบตัว

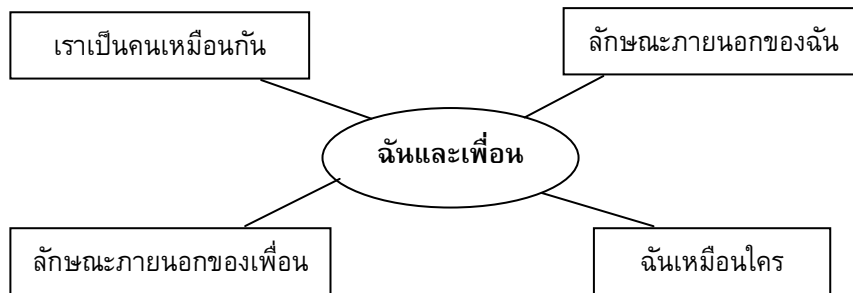
สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้ เพื่อนของเรา

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สังเกต เปรียบเทียบ และบอกความเหมือนและแตกต่างของตนเองกับเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียน

สาระการเรียนรู้

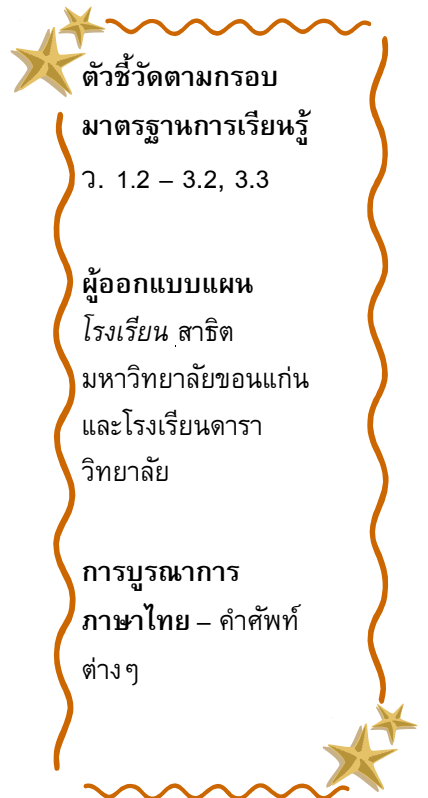
แนวความคิดหลัก

คนเรามีลักษณะภายนอกที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันออกไป

เนื้อหา

เด็ก ๆ เป็นคนเหมือนกัน มีอวัยวะภายนอกเหมือนกัน แต่มีลักษณะของอวัยวะภายนอกบางอย่างคล้ายคลึง หรือแตกต่างกัน เช่น ผมหยิก- ผมตรง ผมดำ- ผมสีน้ำตาล ผิวคล้ำ - ผิวขาว ตาชั้นเดียว - ตาสองชั้น อ้วน - ผอม ฯลฯ

ประสบการณ์สำคัญ	คำศัพท์ที่ควรรู้
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 1. การสังเกต 2. การสำรวจ 3. การเปรียบเทียบ 4. การจำแนก และจัดกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร 5. การบันทึก 6. การนำเสนอ	ชื่อโรงเรียน, ห้องเรียน, ชื่อเพื่อน ลักษณะภายนอกของร่างกาย - ตา (ตาโต ตาเล็ก ตาสองชั้น ตาชั้นเดียว ตาสีดำ สีน้ำตาล ตาสีฟ้า) - หู (ใบหูยาวเรียว, ใบหูสั้น, ใบหูแข็ง, ใบหูนิ่ม) - จมูก (จมูกโด่ง, จมูกแบน) - ปาก (ปากกว้าง, ปากเล็ก, ริมฝีปากหนา, ริมฝีปากบาง, ปากชมพู, ปากแดง) - ใบหน้า (ใบหน้านกลม, ใบหน้ารูปไข่, ใบหน้าเหลี่ยม) - ผม (ผมตรง, ผมหยิก, ผมสีดำ, น้ำตาล ทอง) - ผิว (ขาว, เหลือง, ผิวเข้ม) - ขนาด ความสูง รูปร่าง (อ้วน, ผอม, ใหญ่, เล็ก, สูง, เตี้ย)

ความรู้พื้นฐาน

อวัยวะภายนอกร่างกาย

ความเข้าใจคลาดเคลื่อน

-

ภาพรวมแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ลำดับ	เวลา (นาที)	ชื่อกิจกรรม	จุดประสงค์หลักของกิจกรรม	สื่อ / แหล่งเรียนรู้
1	45 นาที	ฉันและเพื่อน	- สังเกต ลักษณะภายนอกของ ตนเองและเพื่อนในชั้นเรียน - เปรียบเทียบและจัดกลุ่มลักษณะ ที่เหมือนและแตกต่างของตนเอง กับเพื่อนในชั้นเรียน	- นักเรียนในห้องเรียน - ฝัากลุ่ม 1 ผืน

ข้อเสนอแนะการจัดกิจกรรม / ข้อควรระวัง

-

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 : “ฉันและเพื่อน”

(หลอมรวมด้วยกิจกรรมของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นและดาราวิทยาลัย)

จุดประสงค์หลักของกิจกรรม

1. สังเกต ลักษณะภายนอกของตนเองและเพื่อนในชั้นเรียน
2. เปรียบเทียบและจัดกลุ่มลักษณะที่เหมือนและแตกต่างของตนเองกับเพื่อนในชั้นเรียน

ขั้นนำ (สร้างความสนใจ,ตรวจสอบความรู้เดิม)

ร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลง “ฉันและเธอ”

“ฉันและเธอเจอกัน ผูกสัมพันธ์ไมตรี
ด้วยดวงใจรักนี้ สวัสดิ์เพื่อนเกลอ”

โดยนักเรียนจับคู่ร้องเพลงทำท่า เมื่อเพลงจบกล่าวว่า

“สวัสดิ์จะ ฉันชื่อ..... “

“สวัสดิ์จะ ฉันชื่อ..... “

ครูให้สัญญาณเคาะจังหวะเร็ว เพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนคู่โดยพยายามให้นักเรียนได้จับคู่กับเพื่อนให้ได้ทั่วถึงมากที่สุด

ขั้นสอน (ลำดับกิจกรรม)

1. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาในเพลง และใช้คำถามเพื่อตรวจสอบประสบการณ์เดิมของเด็กโดยใช้คำถามดังนี้
 - เพลงที่เด็กๆ ได้ฟังและร้องนั้นพูดถึงเรื่องอะไร เราควรทำหรือไม่ เพราะอะไร (ทักทายเพื่อน ควรทำเพราะจะได้รู้จักกัน)
 - เด็กๆ สามารถรู้ได้อย่างไรว่าเป็นเพื่อนคนไหน (จากหน้าตา ของเพื่อน)
 - ลักษณะของเพื่อนที่เด็กๆ มองเห็นได้เป็นอย่างไรบ้าง (ตาโต ผิวขาว ผมหยิก อ้วน ผอม ฯลฯ)
2. จากนั้นเลือกนักเรียน 5 คน ในห้องเรียนออกไปนอกกลุ่ม โดยไม่ให้เพื่อนในชั้นเรียนเห็น ใช้ผ้าคลุมผืนใหญ่คลุมทั้งตัว เดินออกมาเป็นแถวหน้าชั้นเรียนโดยไม่ให้ผ้าคลุมหลุดออก และให้เพื่อนในชั้นเรียนลองทายว่าคนที่ครูชื่ออยู่เป็นใคร เพราะอะไร จากนั้นให้คนอยู่ใต้ผ้าพูดทักทายและให้เพื่อนทายว่าคนที่พูดทักทายคือใคร ด้วยคำถาม

กิจกรรมท้าทาย

สำหรับนักเรียนชั้นโต (ข้อที่ 2-3) ครูอาจเพิ่มเติมด้วยการเล่นทายปัญหะระดับชั้นของเพื่อนที่อยู่ใต้ผ้า และให้นักเรียนเจ้าของชื่อหยิบบัตรปัญหะชุดให้เพื่อนดู เพื่อตรวจคำตอบ

ช่วงจัดกลุ่ม (ข้อที่ 4) อาจให้นักเรียนจัดกลุ่มด้วยเกณฑ์หลายเกณฑ์เท่าที่นักเรียนจะคิดได้ และทำแบบบันทึกเกณฑ์และผลที่ได้ตามเกณฑ์นั้นๆ

ต่อจากนั้น (หลังข้อที่ 5) อาจแจกกระดาษขนาด 2”x3” ให้นักเรียนวาดรูปตัวเองระบายสี เขียนชื่อ และนำชิ้นงานไปติดลงบนแผ่นกระดาษชาร์ตที่ครูเตรียมไว้ให้ โดยติดภาพให้ตรงกับตัวปัญหะต้นของชื่อตนเอง (เพื่อจัดทำกราฟแท่ง) เพื่อให้เด็กเข้าใจการแบ่งด้วยชื่อต้นของตนเอง และได้เรื่องของตัวเองด้วย

ข้อควรคำนึง

ครูควรระมัดระวังเมื่อพูดถึงเรื่องสีผิว รูปร่าง ที่อาจจะกระทบกระเทือนจิตใจนักเรียนบางคน เช่น เมื่อนักเรียนพูดว่าเพื่อนที่อยู่ใต้ผ้ามีผิวสีดำ ครูก็ควรปรับคำเป็น เพื่อนมีผิวคล้ำ ผิวสองสี ผิวสีน้ำตาล เป็นต้น

- เขาคือใคร (ชื่อเพื่อน)
- หนูรู้อย่างไรว่าเป็น..... (จำเสียงได้)
- เพื่อนคนนี้มีลักษณะที่เหมือนและแตกต่างจากเพื่อนในห้องอย่างไร (แล้วแต่ลักษณะเด่นของเด็กที่อยู่ในผ้าคลุม)
- ถ้าไม่ได้ยินเสียงเพื่อนพูด จะมีข้อสังเกตอื่นๆ อะไรที่ทำให้เรารู้ว่าเป็น.....แน่ๆ (ลักษณะเด่นของเด็กที่อยู่ในผ้าคลุม)

เมื่อทายชื่อเพื่อนครบหมดทุกคนแล้ว ให้เปิดผ้าคลุมออกเพื่อตรวจคำตอบ

3. ทำกิจกรรมซ้ำอีกครั้งโดยสลับเปลี่ยนนักเรียนอีก 5 คน (หรือตามเวลาที่จะอำนวย)
4. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 5-6 คน จากนั้นให้นักเรียนบอกลักษณะของตนเองและของเพื่อนในกลุ่ม แล้วเปรียบเทียบลักษณะความเหมือนความต่างของเพื่อนในกลุ่มโดยใช้เกณฑ์ที่เห็นได้ด้วยตาของตัวเองเพียง 2 เกณฑ์ (หากกลุ่มใดทำไม่ได้ครูจึงค่อยช่วยเหลือโดยแนะนำเกณฑ์ที่เราใช้จัดกลุ่ม เช่น เพศ รูปร่าง สีผิว ลักษณะของใบหน้า ส่วนสูง เป็นต้น และหากยังทำไม่ได้ อีก ครูจึงค่อยเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การจัด)
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการจัดกลุ่มในกลุ่มของตนเองว่าใช้เกณฑ์อะไรในการจัดกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูอภิปรายร่วมกับนักเรียนถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปว่าเราเป็นคนเหมือนกัน มีอวัยวะภายนอกเหมือนกัน แต่ลักษณะของอวัยวะต่างๆ อาจจะเหมือนกันหรือต่างกัน

- วันนี้ห้องเรามีนักเรียนมาทั้งหมดกี่คน (ถ้ามาไม่ครบ ใครหายไปบ้าง)
- ตอนที่เล่นเกมจับคู่ร้องเพลงนักเรียนได้ทักทายและไม่ได้ทักทายใครบ้าง
- ลักษณะภายนอกของเด็กๆ มีอะไรที่เหมือนกัน และแตกต่างกันบ้าง (มีส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ตา หู จมูก แขน ขา เหมือนกัน แต่ลักษณะของส่วนต่างๆ เหล่านี้ไม่เหมือนกัน)
- ถ้าครูจะจัดกลุ่มนักเรียนตามลักษณะของตาชั้นเดียวกับตาสองชั้นใครจะอยู่ในกลุ่มไหน
- ถ้าครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ครูจะแบ่งอย่างไรได้บ้าง (หญิง ชาย / อ้วน ผอม / ผิวคล้ำ ผิวขาว / สูง เตี้ย)
- ทำไมเด็ก ๆ จึงมีลักษณะภายนอกบางอย่างที่แตกต่างกัน (เพราะไม่ใช่ญาติพี่น้องกัน)
- แล้วเด็ก ๆ มีลักษณะภายนอกเหมือนใครบ้าง (เหมือนพ่อ แม่ พี่ น้อง ญาติ แต่ถ้าเด็กยังตอบไม่ได้ ถามต่อว่าเด็ก ๆ คิดว่าตนเองหน้าเหมือนใคร)

การประเมินผล

วิธีการประเมิน

สังเกตการเปรียบเทียบและจัดกลุ่มลักษณะภายนอกของเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียน

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
1. บอกลักษณะภายนอกของตนเองว่าเหมือนหรือต่างจากเพื่อน	ไม่สามารถบอกลักษณะภายนอกของตนเองและเพื่อนได้	บอกลักษณะภายนอกของตนเองและเพื่อนได้โดยการชี้หน้าของครู	บอกลักษณะภายนอกของตนเองและเพื่อนได้ด้วยตนเอง
2. การเปรียบเทียบและจัดกลุ่มเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียน	ไม่สามารถจัดกลุ่มตามความเหมือนของลักษณะภายนอกของเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียน	สามารถจัดกลุ่มตามความเหมือนของลักษณะภายนอกของเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียนโดยใช้เกณฑ์ที่ครูแนะนำ	สามารถจัดกลุ่มตามความเหมือนของลักษณะภายนอกของเพื่อนนักเรียนในชั้นเรียนด้วยเกณฑ์ของตนเอง

ใบบันทึกกิจกรรม

กิจกรรมทำทาย

วาดรูปของตัวเอง ระบายสี แล้วเขียนชื่อ นำไปติดบนแผ่นกระดาษชาร์ต

